

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Pe petti prejemnik velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemnik velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljajo tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 107.

V Ljubljani, v petek 10. maja 1889.

Letnik XVII.

Državni zbor.

Z Dunaja, 9. maja.

Nepotrjene volitve.

Poročilo o včerajšnji seji moram še nekatere prav zanimive reči dodati. Predno pa to storim, moram gledé volitev za delegacije popraviti, da se bodo vršile v sredo, 15. t. m. v večerni seji.

Po jako dolgem dopustu prišel je včeraj v zbornico dalmatinski poslanec Lapenna, ki ga od tistega dne ni bilo videti v njej, ko je storil obljubo. Toda mož je slavohlepen in je hotel že v prvi seji pokazati, da ni kar si bodi, in da bo imela desnica z njim opraviti. Ker pa družega ni znal ali vedel, obrnil se je precej v pričetku seje do načelnika legitimacijskega odseka z jako obširnimi in zavitim vprašanjem, zakaj dalmatinske volitve še niso rešene? Sukal je pa reč tako, kakor da bi večina nalašč odkladala te volitve, da ji ne odidejo glasovi dalmatinskih poslancev.

Odsekov načelnik grof Salm mu je pa dobro posvetil. Spominjal ga je, da so bile štiri volitve lani potrjene, štiri druge še niso rešene, med njimi volitev Borčičeva, za katero je treba še nekaterih preiskav, ki pa odseku dozdej še niso došle. Odsek dela, kar in kolikor more, poročevalci so marljivi in reči nalašč ne zavlačujejo, zato mora dotičnemu očitaniu govornikovemu odločno oporekati.

Drugo zaušnico dal je Lapenni istrski poslanec dr. Vitezič. Predsednik dr. Smolka je mislil, da hoče govoriti o Lapennovem vprašanju in mu ni hotel dati besede; to je zbudilo strašanski hrup, ker so poslanci zahtevali, da Viteziču ne more odrekati pravice govoriti, ako je smel Lapenna toliko časa čenčati. To je pomagalo in Vitezič je dobil besedo, ker je rekel, da se hoče tudi on le z nekim vprašanjem obrniti do načelnika legitimacijskega odseka. Pritrjeval je želji Lappenovi, naj se še ne rešene volitve prej ko mogoče potrdijo, odločno pa je oporekal očitaniu, kakor da bi se nalašč odkladale volitve dalmatinskih poslancev samo zato, ker pripadajo k slovanski stranki. Ker je predsednik

segal po zvončku v znamenje, da ga je volja govornika ustaviti, je to dr. Viteziča tako privzdignilo, da je z najmočnejšim in srditim glasom rekel: „Ne morem si kaj, da ne bi izrekel obžalovanja, ker mora človek vsako besedo, ki jo govori, plašljivo pretresati. Poslanci ne smejo slobodno govoriti in temu moram oporekati. (Klici: Le govorite!)

Gledé Lapennovega sumničenja pa moram povedati, da tudi volitev nekega italijanskega poslanca istrskega še ni prišla na dnevni red, dasi sem bil reč enkrat že podrezal. (Lapenna: To je ravno tako žalostno!) Zato moram od načelnika odsekovega tirjati, da pride tudi ta volitev, ki zadeva poslanca Defranceschija, na dnevni red.“ (Vergottini: To zahtevamo tudi mi!) Načelnik grof Salm je obljubil, da se bo tudi to zgodilo.

Slovenski poslanci in Koroška.

Kakor sem že omenjal, očital je dr. Foregger slovenskim poslancem premalo resnicoljubnosti in se je zlasti zaganjal v poslanca Ferjančiča in Kluna. Pa skupil jo je, da mu je bilo gotovo žal, ker jezika ni držal za zobmi, in da bi bili zlasti koroški poslanci raje imeli, da bi ne bil govoril.

Napadena slovenska poslanca sta se namreč oglasila k dejanskemu popravku, da bi zavrnila krivične in neosnovane trditve Foreggerjeve. Namesto poslanca Kluna, ki je malo hripav, opravil je zanj to dr. Tonkli, ki je rekel:

„Poslanec Foregger očital je slovenskim poslancem, da niso resnicoljubni, ter je v dokaz svoje trditve prečital neko pismo, ki so ga pisali nekateri udje krajnega šolskega sveta v Krejancah (Smrekar, Teyrovsky, Kusternigg in Taschek) in v katerem pravijo, da je bil poslanec Klun menda zapeljan po lažnjivem poročevalcu. Poslanec Klun je svoje dotične trditve, kakor je v svojem govoru naravnost omenjal, posnel iz odprtega pisma, ki ga je pri dotični razpravi navzoči člen krajnega šolskega sveta Blaž Pirovec sam spisal in s svojim podpisom objavil v 20. številki „Mira“ dne 25. oktobra 1888. Ako to ni res, kar piše, bi se bili morali na včerajšnjem pismu podpisani močje obrniti do svojega

tovariša Piroveca, ne pa do poslanca Kluna. Ker pa tega niso storili, je to pač najboljši dokaz, da je Pirovec resnično poročal in da Klunov porok ni bil lažnjiv. Sicer pa mi je Blaž Pirovec, ki se je dotične seje sam vdeležil in jo sam popisal, vsaj ravno tako zanesljiva priča, kakor načelnik Smrekar, ki ne zná ne brati, ne pisati (Klun: Čujte!) in kateremu je tudi pisatelj včeraj prečitane pisma zapisal kar je hotel. Teyrovsky pa je pri reči sam prizadet in se nanj zaradi tega ne moremo ozirati, Kusternigg in Taschek pa se dotične seje nista vdeležila, torej tudi nič pričati ne moreta.

Gledé drugega dogodka pa je moral Foregger sam priznavati, da je prva sodnija odbila tožbo in na ta način posredno potrdila, da se je reč res tako vršila, kakor so pričale priče in kakor je pripovedoval poslanec Klun. Sodite torej sami, je li slovenskim poslancem oponašano očitanie, da niso resnicoljubni, opravičeno, ali marveč ne zadeva predrznih napadnikov samih.“

Poslanec Foregger ni črnil besedice, ko mu je dr. Tonkli bral levite, ampak je sedel, kakor z vodo oblit „pudelj“.

Koroški deželni predsednik in deželni šolski nadzornik.

Poslanec Ferjančič je Foreggerju posvetil sam, in je bil prav vesel, da mu je dal s svojimi neprevidnimi trditvami priliko pojasniti neki izrek koroškega deželnega predsednika in deželnega šolskega nadzornika. Govoril pa je dr. Ferjančič tako-le:

„Pri obravnavi proračuna notranjega ministerstva govoril sem o razmerah na Koroškem ter navel več dogodkov, ki so iz aktov dokazani ali se morejo dokazati. Dokazati sem hotel, da koroški Slovenci ne živijo po državnih temeljnih postavah zagotovljenih jim pravic, in da bi označil visoke uradnike v deželi, trdil sem, da je deželni predsednik koroški pri neki priliki rekel: „Tam ob Karavankah so Vaše meje; preko teh nimate Vi „bindišarji“ ničesa iskati.“ Na drugi strani sem trdil, da se je iz-

LISTEK.

Zavetišče.

(Zgodovinska povest. Češki spisal Al. Dostál, prevel —r—.)
(Dalje.)

„Kadar bo prišla bēda v polni meri, ko boste od lakote umirali, potem se boste ná-me spomnili, potem boste priznali moje besede, moje svēte, pa bo prepozno. Zakaj ne ubogate precej, zakaj ne skrbite za časa za bodočnost? Zakaj se držite starih navad, in zakaj so vam moji svēti neumnost?“

Na zahodu pokazala se je rudeča zárija, ki je krvavo rudela. Nekrasa se je zagledal v ono stran ter pozabil svoje želje, s katerimi si je še pred trenutkom tolažil srce. K nenavadni prikazni je bil njegov duh obrnen. Že davno ni gorel zahod od rudeče zárije.

„Da bi to slabo znamenje prerokovalo prihodnje nesrečne dni in nas napeljavalo k opreznosti in pozornosti?! Vojske ne bo, v deželi je splošen mir. Da bi le ne prišel nepovabljeni gost, ki so ga volkovi napovedali!“

Nekrasa je poklical domače na dvorišče, naj

pogledajo rudečo zárijo na zahodu. Davno niso take pomnili. Gotovo znamenje bodočih nesrečnih dni!

„Kakor bi zahod in vsa mesta in vasi gorele!“

„Grozno znamenje!“

„Na jesen rudi obnebje zmiraj, danes pa je nenavadno rudeče“, méni mladi gospodar.

Zaradi tega posebnega prizora poprijel je vse velik strah. Ljubož je teklen na bližnji hrib, da bi bolje videl, starašino obdali so domači, kakor bi pri sivolasem starčku brambe iskali. Od zadaj stal je najstarejši sin, pred kratkim oženjen z mlado soprogo, ravno tako prestrašeno in osupneno. Nagnila je glavo s svetlim vencem na močne sprogove prsi. Segla sta si v roke, boječa se, da ju kdo loči.

„Da bi le ne bilo znamenje vojske!“ zastokala je mlada žena, z boječim pogledom pogledavši moža.

„Zakaj bi se bala ravno vojske, Dobroslava?“

Mikeš je pritisnil ženo ožje k sebi.

„Zato, ker bi moral tudi ti iti v vojsko, in tvoj odhod bi bil zá-me smrt.“

„Nikar se ne bój; zdaj je na Češkem mir.“

Vladika se tudi ne pripravlja nikamor in bliža se

sedaj zima. Ko bi pa vendar kedaj moral oditi na vojsko v obrambo domovine, vsaj bi se zopet vrnil kot zmagovalc.“

„Prosim te, Mikeš, ne govori o tem —“

„Zdaj me ljubiš, potem bi bila ná-me ponosna.“

Zárija ni jenjala, da, še bolj je rudela, tako da so se gledalcem oči solzile. Nekrasa si je moral nekoč obrisati obraz z rokavnikom. Prikimoval je z glavo in ugibal, kaj naj pomeni nenavadna prikazen. Tudi iz sosednjih hiš so prišli, in nizek hrib je bil brž obdan od gledalcev.

„V božjih rokah smo“, je rekel konečno s trdim glasom starček; „kakor bo gospod Bog hotel, tako se bo zgodilo. Kaj bi pomagalo, ko bi celo noč zárijo gledali in roke brez dela križem držali? Nadalje se moramo truditi, svoje dolžnosti spolnovati, da nas tū naznanjena nesreča ne zasači nepripravljenih. Posebno nujno je, da se dobro za zimo preskrbimo. Dolga bo in huda, nobeden ne bo mogel iz hiše ven —“

Okoli Nekrase je bila kmalu truma trdnih kmetov, mladih in starih. Sošli so se vprašat, kaj misli o prikazni najstarejši in najmodrejši v Nezdicah.

javil deželni šolski nadzornik koroški: „Bindišarji ali Slovenci na Koroškem nimajo obstanka.“

Ti moji izreki so bili vladi povod, da je o tem prala dotične uradnike. „Si fecisti, nega“, pravi stara prislovica. Naučni minister je v šolski razpravi izrečno povdarjal, da sta oba gospoda trditeljsko proglasila za neosnovano. Toda stvar se ni prezrla, ravno nasprotno, včerajšnji prvi govornik pri „osrednjem vodstvu“ je zopet prišel na to ter naravnost kazoč na mene rekel, da neprimerno nesramno javno obtožujemo, kar se pa pri natančnejšem preiskovanju pokaže kot čista iznajdba.

Dolžan sem svoji in svojih somišljenikov časti, da dokažem te izreke, katere sem trdil o dotičnih koroških uradnikih. Pooblastile so me k temu priče, ki so na lastna ušesa slišale te izjave ter me prosile, da navedem tukaj ta popravek. In takó Vam povem, da je deželni šolski nadzornik to rekel spomladi 1883 nasproti sedanjemu komendantu Matevžu Šervicelju, vpričo nadučitelja Tomaža Lesjaka in učitelja Janeza Smetanika v gostilni pri Maierju v Škocijanu; da je ravno to rekel poleti istega leta v gostilni Lešnjakovi v Velikoveci vpričo dveh advokatov dr. Kultererja in dr. Messnerja (Čujte! Čujte! na desnici). Da je to rekel deželni predsednik, priča župnik Franc Bergmann — Franc mu je, ménim, ime — iz Šent-Jurija, ter me je prosil, naj to javno povem.

Ker se tema izrekoma pripisuje taka važnost, akoravno ne dokazujeta nič drugega, da tako govoré gospodje, kakor mislijo in delajo, prosim vlado, da preišče to stvar, toda ne zopet takó, kakor je to storila, da je namreč prala samo dotičnika, kajti ta dva bodeta zopet rekla: Ne spominjava se več, da bi bila to rekla.

To sem hotel popraviti nasproti izjavam gospoda poslanca dr. Foreggerja. (Dobro! Dobro! na desnici.)

O proračunu

samem imam dostaviti, da je včeraj za Ferjančičevim popravkom govoril tudi še poročevalec Lienbacher, in da je seja trajala skoraj do 3/5. uro popoldne. Danes se je nadaljevala razprava, pri kateri so govorili poslanci Vašatty, Zucker in Plener o najvišjem sodišči.

Židovski talmud.

Pred sklepom včerajšnje seje pripetil se je pa še neki zanimiv dogodek. Poslanec Vergani je namreč sprožil predlog, ki vladi naroča, naj prej ko mogoče ustreže želji domačega prebivalstva in sestavi komisijo, ki naj narodno-verske židovske knjige prevede in o njih sestavi poročilo, katero se ima izročiti visoki zbornici. Poslanec Eichhorn je sicer hodil po zbornici in nabiral podpise za ta predlog, ali poslanci so mislili, da ima vlada veliko več bolj potrebnega in nujnega posla, kakor predstavljati židovske spise. Zato za predlog ni dobil zadosti podpisov. Predsednik je torej vprašal ustno, kateri poslanci podpirajo ta predlog, pa tudi na to vprašanje se ni vzdignilo toliko poslancev, kolikor jih je treba, in Verganijevo dete je bilo komaj rojeno tudi že pokopano.

„Gób je polno po gozdih, in jerebice se rudé po drevesih kakor škrlat.“

„Tudi volkove smo že videli.“

„Znamenje, da bo dolga zima; preskrbite se kolikor mogoče najbolje.“

„Radi bi, pa je slaba letina; zanašamo se še na love.“

„Da bi vam le ne izpodletelo. Spominam se, da več dni še iz hiše ven nismo mogli, da je nam tudi vrata sneg zapadel, in dirje pošasti upale so se sém do poslopij. V takih nevihtah je težko in nevarno loviti.“

„Kako naj si pomagamo? S kruhom ne moremo izhajati.“

„Zopet se izpolnujejo moje besede. Premalo njiv imamo, ne moremo se več preživiti. Gozdi zavzemajo vso rodovitno zemljo. Dokler ne bomo razširili obdelane zemlje, bo večkrat bôda potrkala na vrata in lakota bo nastala v deželi.“

„Bog nas varuj!“ zastokala je belolasa starka, Nekrasova žena; njene besede so ponavljali eden za drugim.

(Dalje sledi.)

Interpelacije

bile so včeraj sprožene štiri. Dr. Engel in tovariši so vprašali, hoče li vlada skrbeti za to, da se odvrnejo nesreče, ki preté ljudem in trgovcem po sakarinu, ki ga prodajajo namesto sladkorja?

Poljski poslanci so vprašali, hoče li vlada polajšati zakon gledé živinske kuge? Steinwender je vprašal, kako je z združenjem zavarovalnih družb „Avstrijski feniks“ in „Ogersko-francoske družbe“, Proskovec pa je zahteval, naj vlada odgovori zastran avstrijskega podložnika Fassbenderja, ki je bil zapoden iz Francoske.

Po katoliškem shodu.

Zadnji glas slovečih govornikov na drugem avstrijskem katoliškem shodu je utihnil, vdeleženci povrnili so se nazaj k svojim opravičilo, obširne dvorane, ki so odmevale navdušenja katoliških Avstrijcev, sprejemajo zopet v sé prijatelje in gojitelje glasbene umetnosti.

Po katoliškem shodu smo. Sedaj, ko je zunanji šum preminol, ko je tista žarna navdušenost, ki rada spremlja sijajne zборе, po nekoliko se plegla, sedaj se še le prav živo spominu pojavlja vprašanje: Kaj pa je zbor koristil, kaj smemo pričakovati od shoda katoliškega?

Moj prijatelj je trezno misleč človek; a on še vedno živi v tej misli, da sijajnim pojavom treba pripisovati sijajnih nasledkov. In ker ga je že večkrat nade prevarila, zato o marsičem sodi pesimistiško, morda celo preveč. Prav tako tudi o zadnjem shodu katoliškem. Rekel mi je: „Zborovali ste polni navdušenja, vneli se za katoliške vzore, na vse slojeve življenja ste se ozirali, vsakemu bi radi svoje dali, toda: vi sklepate, vlada pa sklene. Novi šolski predlog, kakoršen je vlada predložila te dni gosposki zbornici, to je viden dokaz vaših uspehov.“ Kdo bi si upal trditi, da mož ni govoril resnice? Žal, da se naša vlada tako malo méni za interese katoliških prebivalcev, ki ogromno večino v državi zavzemajo; žal, da si morajo katoličani v „katoliški“ državi v prospeh in povzdigo svoje vere in nje izpoznanja z lastnimi troški katoliške shode ustanavljati; pri vseh teh neugodnih razmerah vendar moramo pripoznati, da so katoliški shodi sploh, a osobito naš zadnji dunajski, odličnega pomena za vse katoličane. Že to, da je s toliko težavo koncem novembra sklican, potem preklican, mogel se oživiti v prelepem majniku, nam je vzrok, da mu nasprotniki naši pripisujejo posebno važnost. Vsaki dobri stvari se na svetu nasprotuje; po tem soditi, moral je biti katoliški shod posebno dobra stvar, kajti imel je toliko nasprotnikov celo med somišljeniki — če jih smemo tako imenovati, — da se je le po vstrajnem trudu zares požitvalnih mož mogel oživotvoriti.

Katoliški shod, kaj je to? Predsednik grof Bloome je v svojem začetnem govoru prav dobro povdarjal: Katoliški shod je zbor krščanskih mož, ki pa niso kristijani le po krstnem listu, ali pa domá med svojo družino, marveč v vsem svojem javnem in osebnem življenji; kristijani v vednosti in umetnosti; kristijani v socialnem in političnem delovanju, v javnem življenju prav tako, kakor pri domačem ognjišču; kristijani, katerim ni treba natičiti katoliško pobarvanih očal, če so primorani vdeležiti se kake cerkvene slovesnosti, ali če jim treba vprašati kateheta za napredek svojih otrok, marveč kristijani v vsem in povsod: v srei in v glavi, v govoru in dejanju... Takih mož si našel premnogo, in spoznali smo se. Odkar je zavladala v Avstriji liberalna dôba, bilo je katoliško življenje potisnjeno v cerkev. Ondi — so rekli židovski liberalci — je prostor za katoličane, v javno življenje naj se ne kažejo. In gorje onemu, ki bi si bil upal pred nekaterimi leti javno trditi, da je katoliški kristijan! Neusmiljena svojat židovskih časnikarjev bi ga bila oglodala do bele kosti. Krščanstvo tedaj ni bilo modérno. Ni čuda, da so se premnogi dobromisleči možje pri obstoječih razmerah odtegnili javnemu življenju, češ, delajmo „na tihem“, kolikor utegnemo, v blagor svojega bližnjega. Med tem pa je zastopil Izrael stalo za stalom tako, da bi bili res katoličani skoro edino v cerkvi še smeli prosto dihati. Toda svaka sila do vrémena!

Na Dunaji je bil žalosten ta položaj najočividnejši, zato pa so ga najprej izpredvideli. Nasledek bil je ta, da so kristijani jeli se družiti ter javno protestovati zoper nasilstvo liberalizma. Tako so nastali združeni kristijani. Ne bom trdil, je li povse čista ta stranka v svojih načrtih in namenih, to pa

bi si upal trditi, da je na katoliškem shodu se sjačala in da je zadobila nekako markantnejše poteze v okvir svojega programa, določene meje, katerih prestopati ne bode smela. Spoznali so se posamni vodje, odkrito si povedali resnico in se združili. Pa to naj bi ne bilo koristno i za provincijo? Z majhnimi razločki je javno življenje v prestolnici isto, kakor v manjših mestih; sevôda se provincije ravna po središču. In če je na Dunaji katoliški shod smrtno rano zadál židovskemu liberalizmu, bo to prej ali slej dobro vplivalo tudi na katoličane izvan središča.

A še nekaj družega nam je povdarjati. V zadnjih desetletjih se je pogrešala pri katoličanih v javnem življenju ona solidarnost, celokupnost, ki je tako lastna naši veri, osobito takrat, kadar se je šlo za skupne interese. Vsaka provincija po svojih bojnih skušala je koristiti plemeniti stvari. Toda moči so bile razcepljene. Združenih močij je manjkalo. Vsak je nekako trdil in zahteval to, kar se mu je najbolj nujno, najpotrebnejše zdelo. Skupnega programa nismo imeli. Katoliški shod nam ga je zarisal. Ako pregledamo resolucije posamnih odsekov, moramo pripoznati, da so prava pravcata vrsta zahtev, ki se morajo izpolniti katoliškim Avstrijcem brez ozira na njih narodnost, druga za drugo, ako hočemo, da bodo živeli narodi zadovoljni v obširni državi. Sedaj vémo, kaj nam je zahtevati gledé šol, kakó treba skrbeti, da se socialno vprašanje, ta glavna skrb našega stoletja, mirnim potom zakonodajstva in krščanske ljubezni reši. Novih ugledov smo zadobili oziroma časnikarstva, in novega poguma smo se nasrkali, da se povsod društveno življenje na katoliški podlagi oživi in utrdi. Proč s tisto zastarelo mislijo, katero so nam toliko časa pogrevali naši nasprotniki, češ, katoličan in politika, to se ne more združevati. Prav dolžnost vsakega katolika je, kazati se kot tacega ne le v cerkvi, marveč tudi na javnem trgu, v zbornici in vsakateri družbi. Kadar bo katoliško prepričanje tako prevzelo vse kroge javnega življenja, da nihče tega tajil ne bo, marveč se bodo po nazorih krščanstva izključljivo razpravljala vsa javna vprašanja, potem ne bode več treba z neko boječnostjo iskati mož značajnih, ki so pripravljeni vsak čas visoko dvignati katoliško zastavo in jo z vsemi silami svoje inteligence braniti pred nepoklicanimi napadi krutih neprijateljev. To pa nam je, četudi ne povse zagotovil, vendar vsaj omogočil za prihodnost katoliški shod. Nad petnajst stotin mož, trdnih kot siva skala ob morskem bregu, ki je pripravljena kljubovati vetrovom in valovom, mož značajnih, razšlo se je te dni iz prestolnice dunajske po širnem cesarstvu, ter neslo do skrajnih mej zavest, da katoliško življenje v Avstriji še ni ponehalo, marveč da je ravno sila liberalizma poklicala ga v nov razvoj, v nov evet.

Potreben bil je letošnji katoliški shod: katoliško zavest je vzbudil, združil, zjedini. Potreben tolikanj, da so vdeleženci soglasno sklenili, prihodnje leto ga ponoviti. Eppur si muove!

—r—.

Politični pregled.

V Ljubljani, 10. maja.

Notranje dežele.

Parlamentarna komisija se je včeraj sešla, da se posvetuje o delavnem vspehu v ostalem delu zasedanja. Po proračunu se bodo še rešile predloge: Chamieev nasvêt o olajšavah pristojbinskih, predlog o hišnem davku, predloga o legalizovanju, nekatere nujne železniške zadeve in postava o prodaji nekaterih erarnih zemljišč na Dunaji in v Pragi.

Ljudskošolski postavni načrti naučnega ministra Gautscha skoraj gotovo ne bodo v tem zasedanju dospeli do prvega čitanja, in sicer to želi vlada sama.

Včeraj je, kakor piše „Politik“, v državnem zboru vložil poslanec Zucker svoj predlog o **jezikovni ravnopravnosti pri najvišjem sodnjem dvoru**. Predlog so podpisali vsi člani „češkega kluba“, slovenski poslanci, Hrvatje Klaić, Borčić in Bulić, Rumunca Csojan in Lupul, Rusina Ozarkiewicz in Singaliewicz, Italijana Malfatti in Lorenzoni ter dr. Ebenhoch iz Liechtensteinovega kluba. Vse narodnosti avstrijske so torej pritrile Zuckrovemu predlogu. Le Poljaki ga niso podpisali, to pa le zaradi formalnosti. Madejski se je izjavil, da se Poljaki v meritornem oziru popolnoma strinjajo s tem nasvetom ter bodo pri razpravi tudi zanj glasovali.

Hrvatski ban bo že tekom tega meseca odpotoval v Primorje. Obiskal bo mesta Baker, Senj in Kraljevico. Tamošnji uradniki so dobili primerne ukaze, da priredé vse potrebno za banovo nadzovanje.

Vnanje države.

Kakor znano, umrl je **ruski** minister notranjih zadev grof Tolstoj. Ž njim je zgubila Rusija jako delavno moč, katero je pri vsem vodila le narodna ideja. Tolstoj je bil naroden in ruski do mozga svojih kostij, ter se vstrajno trudil, da bi nasproti premnogim notranjim protivnikom izvedel preosnovne načrte. Pri tem je imel največjo pomoč pri svojem vladarji samem. Z njegovo smrtjo je navstala v organizaciji narodne stranke praznosta, ki se ne bo mogla kmalu spopolniti. Od leta 1866 do 1880 je bil naučni minister, od leta 1882 do smrti pa minister notranjih zadev.

Nemška vlada je naročila svojemu poslaniku v Bernu, naj zahteva zadoščenje za postopanje nasproti Wohlgemuthu; trdno je sklenila, da bo v slučajih, ko bi švicarska vlada odbila to tirjatev, rabila nasilna sredstva. V prvi vrsti bi poostrila naredbe gledé mejnega prometa. — V Kruppovi tovarni se je zaradi pomanjkanja premoga deloma delo ustavilo. Mej delavci vkupnega rudnika „grof Moltke“ pri Gladbecku in vojaki je dne 7. t. m. navstal krvav boj. Štiri osebe so mrtve, pet je ranjenih.

Francoska preiskovalna komisija državnega sodišča je sklenila pospešiti delo, da bo mogla preiskavo že v štirinajstih dneh zaključiti. Potem bo predsednik Merlin sklical polno sejo komisije, kateri bo naznanil pridobljene preiskovalne izide gledé „zapeljavanja k prelomitvi zvestobe,“ „zgodovinske noči“ itd. Komisija bo potem odločila, ali naj se dovoli zatožba, ali ne. — V pravdi generalnega pravdnika Quesnay-a zoper šest boulangistiških in monarhističkih listov se je sodišče gledé štirih proglasilo nepristojno ter obsodilo Quesnay-a v povrnitev stroškov. Gledé člankov v „Presse“ in „Intransigeant“-u je sodišče konečno obravnavo preložilo na 22. dan maja. Quesnay je vložil priziv. — „Nord“ pravi o diplomatskih zastopnikih v Parizu in svetovni razstavi: „Več pariških listov se je prav po nepotrebnem razvnelo zaradi odpotovanja diplomatskih zastopnikov iz Pariza. Diplomatsko to postopanje (abstention diplomatique) pa ne obsega ničesa, kar bi ne bilo logično. Že pred dvema letoma so sklenile evropske velesile, da se ne bodo uradno vdeležile razstave leta 1889. Tej razstavi namen je le to, da se bolje proslavi stoletnica francoske revolucije. Monarhiška Evropa pa — in pri tem ne menimo samo monarhiških vlad — smatra leta 1789 pričetno revolucijo le za francosko-naroden dogodek ter jej nikakor ne pripisuje mejnarodnega pomena. Za Evropo je leto 1889 toliko pomenljivo, kakor prejšnje ali poznejše leto. Čuditi se moramo tedaj, da se toliko hudujejo francoski listi zaradi tega popolnoma naravnega postopanja diplomatskih zastopnikov v Parizu, kajti Francija nikakor ni mogla pri navedenih okoliščinah pričakovati, da bodo diplomatje sprejeli vabilo k vdeležbi napominanih slavnosti.“

Kakor piše „Rheinischer Courier“, prašal je **nizozemski** kralj zaupno evropske velesile, kaj bi storile, ko bi sklenile generalne države, da se v Luksemburgu uvede žensko dedno nasledstvo. Iz Pariza in Peterburga je došel odgovor, da bodete ope državi ostali pasivni v tej zadevi, ter se pridružili mnenju ostalih držav; toda z neke druge strani se je dobro dalo razumeti, naj se opusti ta načrt. Jasno je, da bi Bismarck našel več kakor eden las v luksemburški juhi.

Italijanska vlada je sedemsto izseljencev, ki so došli iz Brazilije v največji revščini, odposlala na lastne troške v domače kraje na Beneškem. Mej njimi je bilo mnogo bolnih vsled škorbute, osepnic in vročinske bolezni. Ker je dokazano samovoljno postopanje braziljske vlade, zahtevala be Italija odškodnino ter pozvala ostale države k skupnim naredbam v varstvo izseljencev. — Kralj se bo s prestolonaslednikom, Crispijem, tremi ministerstvenimi in štirinajstimi uradniki kraljevske hiše dne 19. t. m. s posebnim vlakom odpeljal v Berlin. Nemški poslanik bo pri sestanku navzoč. — Predvčeraj je vojni minister v zbornici odgovoril na znane interpelacije, da ima vojaška oblastnija v Masavi edino le ta ukaz, naj bo pazna ter naj poroča o vsem točno, kar bi moglo biti italijanski vladi navodilo za nadaljno postopanje. Crispi je potem povdarjal, da Italija noče prodirati. Razmere so se temeljito predrugačile. Menelik, prijatelj Italije, se je proglasil za kralja kraljev; zaradi tega ni nevarno, če čaka Italija, ministerstvo bo že skrbelo za to, da se bodo varovale koristi in čast Italije. Interpelantje niso stavili nobenih predlogov, Baccarini pa je nasvetoval, naj sklene zbornica, da vlada ne sme ničesa storiti v Afriki, predno ne predloži zbornici dotičnega postavnega načrta. Crispi je temu oporekal, češ, ta nasvèt je protustaven. Italija je v Afriki v vojskinnem stanju. Kralj ima pravico, da stori v okrožju svojih kroninih pravic, kar se mu zdi primerno. Vsled te izjave je Baccarini umaknil svoj predlog.

Izvirni dopisi.

Iz **krakovskega** predmestja, 8. maja. Kaj pazljivo smo poslušali zbrani verniki minolo nedeljo trnovskega gospoda kapelana, ki nam je z blagohotnim srcem razlagal o katoliškem shodu na Dunaji.

Z vneto besedo je razlagal o prevažnem in pomenljivem shodu, kako imenitni, plemeniti in učeni možje so se ga vdeležili. In ti dostojanstveniki svetnega stanu se niso sramovali, pokazati svoje katoliško prepričanje; soglasno so obsojali sedanji pogubljivi liberalni duh, ki hoče izruvat iz naših src najdražji zaklad, ki smo ga podedovali od svojih starišev in pradedov, katoliško vero. Dokler ima slavna naša Avstrija take odločne katolike v svoji sredi kot voditelje, srečna bode njena prihodnost. Mi smo in ostanemo odločni Slovenci, a smo poleg tega povsod in vedno odločni katoličani. To naj si zapomnijo naši možje, ki se že sramujejo katoliškega imena.

Iz **Vrem**, 8. maja. Dne 29. aprila popoldne pripeljali so se novoimenovani župnik, čast. gospod Ivan Škrjanec, doslej kurat v Harijah, v svojo novo faro. Na meji vremske fare čakalo je gospoda več odličnih mož kot farni zastopniki. Ko pride voz z novim gospodom župnikom, katerega so spremljevali čast. gg.: župnik premški, kapelana košanski in trnovski, zagromé topiči na gorenje-vremskem hribu.

Ob meji stopi gospod župnik z voza, kjer jih cerkveni starešina gosp. Andrej Magajna pristrčno pozdravi. Gospod se zahvalijo za prijazen pozdrav in častni sprejem. Potem se vsi v štirih kočijah odpeljejo proti vremski farni cerkvi.

V gorenje-vremski vasi razpenjal se je čez cesto izvrstno sestavljen slavalok z napisom:

Božji nam nesite mir,
Naš preljubljeni pastir!

Tudi v britovski občini stal je čez cesto slavalok z napisom:

Pozdravljen bodi!

koji napravile so neke osebe, dosedaj čast. duhovščini vedno nasprotno.

Veličasten sprejem čakal je gospoda zopet pri sv. Juriju, kjer se pot z okrajne ceste proti farni cerkvi zavije. Tu je bila zbrana velika množica ljudi; pa tudi šolska mladina s svojo zastavo stala je v vrstah. Belo oblečena učenka M. Dekleva pozdravi g. župnika in mu krasni cvetlični šopek podari:

Naloga velika mi danes je dana,
Besed pa častitih skor najti ne znam! —
Da vendar ljubezen Vam naša bo znana,
K veselju pozdravu Vam šopek podam.

Lepota bo njemu prav kmalu zvenela, —
Do Vas pa ljubezen ne zvane nikdar!
Le vedno krepkeje bo ona cvetela,
In dičila večno sre naših oltar.

Sicer pa povzdiga nad jasne svetove
Le ena se želja, ki polni srce: —
Ko bodete otresli kdaj trupla okove,
Na naši naj zemlji okovi trohne! —

Gospod župnik vidno ginjen sprejme šopek, rekoč, da mu je bila šolska mladina vedno najbolj priljubljena, da jo zlasti kot učitelj v Harijah veliko imel s šolo opraviti, in da bode tudi tukaj pozornost obračal na šolsko mladino in njeno blago vzgojo.

Med veselim pritrkavanjem zvonov in gromenjem topičev pride častiti gospod v lepo okrašeno cerkev podelit svojim novim faranom blagoslov s presvetim Rešnjim Telesom. Tudi pred cerkvijo stal je slavalok, ki je bil olepšan s krasnimi zastavami, z napisom:

Srečna je ura, vesel je dan,
Prišel je župnik naš spoštovan.

V zvonikih vihrale so velike zastave: črno-žolta, cerkvena in trobojnica.

Pred vhodom v župnijski dvorec stal je zopet slavalok z napisom:

Leta mnoga tukaj bivaj,
Blagor ná-Te Bog razlivaj.

V nedeljo 5. maja je bil pa slovesno v svojo novo službo vpeljeni, ter svojim sedanjim faranom predstavljen. Pet duhovnikov iz sosednjih farâ in veliko vernega ljudstva se je vdeležilo cerkvenega opravila, pri katerem je č. g. dekan iz Trnovega J. Vesel v temeljitem govoru razlagal težke dolžnosti duhovnega pastirja, ter na srce pokladal faranom nasprotno dolžnosti vernikov do duhovščine. Naj se spelnijo vnete besede govornika, da Bog v preobilni meri podéli svoj sveti blagoslov v izveličanje ljudem in pastirju!

Prijateljskih nagovorov pri svečanem obedu ne bom našteval, ki so v navadi ob tacih prilikah. Tako se je končala prelepa slavnost, kateri naj sledi čez četrstoletja župnikova jubilejna svečanost v Vremah.

Dnevne novice.

(Osebnosti.) Presvetli cesar je včeraj dopoldne sprejel v avdijenci gosp. deželnega predsednika barona Winklerja in poveljnika deželno-brambovskega polka viteza Mitroviča.

(Častnim občanom) je izvolil občinski zastop cirkniški g. Josipa Gorupa.

(Ogenj.) Iz Komende se nam poroča dne 9. t. m.: Sinoči okoli 1/9. ure nastal je v vasi Súhadoljah, ležeči na jugozapadni strani nekako na pol potâ med Mengišem in Komendo — požar. Unelo se je pri posestniku Kodretu, odkoder se je ogenj urno razširil na bližnji poslopji posestnika Rožiča in kočarja Merta. Pogorela so tem trem gospodarjem vsa poslopja, sreča le, da so še pravočasno mogli rešiti živino in gospodarska orodja. Sreča pa tudi, da ni bilo sape, da so se mogle obvarovati sosednje slamnate strehe, inace bila bi prijazna vâs danes obširno pogorišče. Omeniti mi je, da so Mengišani tudi ta pot, kakor že preje mnogokrat, bili takoj z dvema brizgalnoma na licu nesreče. Zavarovani bili so vsi trije, toda za jako neznatne svote gledé na veliko škodo! Vzrok požara ni jasen.

—č.

(Glasbena akademija.) V deželni redutni dvorani bode v sredo dne 15. maja 1889 ob polu osmi uri zvečer: Glasbena akademija na korist ubogim dijakom c. kr. višje realke v Ljubljani. Izvršujejo učenci tega zavoda pod vodstvom svojega učitelja petja gosp. Ant. Foerster-ja s prijaznim sodelovanjem c. kr. vojaške godbe pod vodstvom kapelnika gosp. I. Nemrave. Vspored: 1. V. A. Mozart: Ouvertura k operi „Don Juan“. — 2. F. Mendelssohn-B.: a) „Im Grünen“; b) „Die Nachtigall“; c) „Mailed“; mešani zbori. — 3. Ch. Dancela: Simphonie concertante op. 98. za dvoje gosli (Ant. Gnesda in Herman Mühleisen) s spremljevanjem klavirja (Jaroslav Foerster). — 4. a) A. Nedvêd: „Moj dom“; b) H. Sattner: „Na planine“; c) Anton Foerster: „Na slavo Avstriji“; mešani zbori. — 5. A. E. Titl: „Die nächtliche Heerschau“, balada za moški zbor s spremljevanjem orkestra. — 6. Tri slovenske pesmi: „Na jezeru“; „Vse mine“; „Dolenjska zdravica“; za deški zbor s spremljevanjem godal na lok vredil Anton Foerster. — 7. R. Schumann: „Zigeunerleben“; mešani zbor s spremljevanjem orkestra. — Vstopnina: Sedež I. vrste 1 gld. 50 kr., II. vrste in na galeriji 1 gld. III. vrste 80 kr., vstopnina 50 kr., za dijake 25 kr. — Preplačila se hvaležno vzprejemajo. Blagajnica se odpre ob 7. uri. Predprodajo vstopnic preskrbuje iz prijaznosti gosp. K. S. Till v Špitalskih ulicah.

(V Zagrebu) se je pričela danes pred sodbenim stolom glavna obravnava proti gosp. Poglediču, katerega državno pravdnistvo toži, da je kriv hujskanja, ker je mestnemu načelniku g. Sieber-ju v javni seji mestnega zastopa očital, da ne gledé na upravni odbor dela, kar mu volja, in da je popačil zapisnik upravnega odbora. Kot priče so poklicani: načelnik Sieber, mestna odbornika grof Kulmer in Lovrenčič, zapisnikar upravnega odbora dr. Vrbanič, tajnik deželne vlade Mošinski, in mestni zapisnikar Katkič. Senatu predseduje Cuculič, obtožbo zastopa drž. pravdnik Kraljevič, zagovornik je dr. Derenčin. V vseh mestnih krogih je veliko zanimanje za to pravdo. Že osoba zatoženčeva, ki je bil načelnik vlade in je sedaj načelnik največjega denarnega zavoda v deželi, zanima najodličnejše kroge v Zagrebu. Na drugi strani se v vladnih krogih živo zanimajo za obravnavo, v kateri ima glavno vlogo mestni načelnik Sieber.

(Povodenj.) Ker je zadnje dni na Notranjskem močno deževalo, nastopila je voda pri Cerknici in Planini. Cerkniško jezero se skoraj gotovo letes ne bo oteklo. Voda zadržuje delo na polji.

(Okrajna bolniška blagajnica v Tržiči) se je osnovala dne 26. aprila. V blagajniško načelnistvo so bili izvoljeni: Stanislav Pollak, načelnik; K. Moline, namestnik; Karol Mally, Ferdinand Toporiš, Josip Uvek, Josip Winter, Kristijan Salberger, Josip Ribič in Simon Končar; vsi iz Tržiča. V nadzorovalni odsek: F. Raitharek, Ludovik Pollak, Andrej Klopzhauer, Vinc. Napret, Ig. Dečman in Fr. Pribil; vsi iz Tržiča. V razsojevalni odsek: Anton Primčič, M. Izirec, Blaž Ahačič, Matej Lončar in J. Ahačič.

(Književnost.) Družba sv. Mohora v Celovci je z dovoljenjem visokočastitega krškega knezoškofij-

stva v drugem natisu izdala prvi zvezek „Domačih in tujih živalij“, katere je slovenski mladini v pouk in kratek čas spisal v tej stroki nedosežni slovenski pisatelj, pokojni ces. kralj. profesor Fran Erjavac. Cena knjigi je 80 kr. — Spominjamo se še iz mladostnih let, s kolikim veseljem smo čitali in zopet čitali to knjigo, pisano v živem in krasnem jeziku. Družba sv. Mohorja je pravo pogodila, ko je ponatisnila to knjigo, ker je bila že pošla v bukvarnah. — „George Stephenson, oče železnice“. Pod tem naslovom je ravno izšla v Blaznikovi tiskarni nova knjiga, katero je po W. Massliebu spisal Vladiboj Šarc. V predgovoru piše pisatelj: S to knjižico podajam mladini zgodovino moža, čegar veliko, epohalno delovanje in čudno viharo življenje zasluži obnega zanimanja. Življenje Stephensonovo je bolj neznano, kakor bi bilo misliti z ozirom na veliki pomen v kulturni zgodovini tako velikega moža. Zato upam, da s to knjigo izpolnim prazno mesto v književnosti za mladino, in to tembolj, ker je bil Stephenson tudi vseskozi izvrsten in blag mož, čegar mišljenje ostane vsem bodočim rodovom svetel vzor. Cena 266 strani obsegajoči knjigi je 40 kr. po pošti 45 kr.

(Bralno društvo) pri Mali Nedelji napravi dne 19. maja veselico, združeno s tombolo; sodelovali bodo ljutomerski čitalniški pevci.

(Kmetijska podružnica) Vranske priredi v nedeljo, dne 12. t. m., popoldne ob 4. uri v gosp. Šentakovi gostilni občni zbor. Spored: 1. Izročitev darila hlapcu Jakobu Počivalniku, 2. razgovor o raznih zadevah kmetijstva, 3. predlogi, 4. tombola. — Dobitki tombole so kmetijska orodja.

(Na zagrebškem vseničilišču) je bilo v minolem zimskem polletju 413 dijakov. Na bogoslovskem oddelku 35 rednih, 71 izvanrednih slušateljev; na pravoslovskem 175 rednih, 19 izvanrednih; na modroslovskem 45 rednih, 43 izvanrednih, in 25 farmacevtov. Iz Hrvatske jih je bilo 306, iz Slavonije 58, iz Dalmacije 16, iz Ogerske 12, iz Istre 3, iz Štajerske 4, iz Kranjske 4, iz Češke 1, iz Bosne 1, iz Bolgarije 6, iz Macedonije 2.

(Duhovniške premembe v lavantinski škofiji.) Umrli je dne 8. t. m. čast. gosp. Jurij Benko, župnik v Poličanah. Naj v miru počiva! — Častiti gosp. Jakob Kavčič, kapelan pri sv. Magdalen v Mariboru, je premeščen za drugega kornega vikarija k stolni cerkvi; na njegovo mesto pride čast. gosp. Jos. Čížek, kapelan v Starem Trgu. Čast. gosp. Fr. Vitmajer pride iz Vuzenice za drugega kapelana v Stari Trg; na njegovo mesto od sv. Štefana čast. gosp. Janez Sušnik. Čast. g. Jernej Pernat pride od sv. Ruperta za drugega kapelana v Reichenburg, in čast. gosp. Fr. Črnenšek nastopi kapelanijo v Vidmu.

(C. kr. poštno-hranilnični urad) je lani imel na razpolaganje 4455 pošt-nabiralnic. Jedna pošta, oziroma nabiralnica pride za 3734 ljudi na Štajerskem, za 2602 osebi na Koroškem, za 3798 na Kranjskem, za 4499 na Primorskem. Pri osrednjem vodstvu na Dunaji je dne 31. decembra bilo 94 državnih uradnikov, 58 uradnikov na odpoved, 409 pomožnih uradnikov, 53 kalkulantic, 18 uradnih in 78 pomožnih službenikov, skupaj 710 oseb. Med njimi je bolnikov bilo po nekoliko vsak dan. Najmanj bilo jih je dne 16. decembra, namreč samo sedem, a največ dne 7. januarja, t. j. 37 oseb. Po-

vpredno število bolnih uradnikov in služnikov je vsak dan meseca januarja bilo 25, februarja 27, marca 23, maja 25, junija 26, julija 22, avgusta 21, septembra 19, oktobra 19, novembra 15, decembra 14 bolnikov.

(Število varčevalcev) pri c. kr. poštni hranilnici je lani naraslo za 57.627 oseb, da je koncem leta bilo 655.335 vložnikov, in izmed njih 31.725 na Štajerskem, 9549 na Koroškem, 7906 na Kranjskem, 16.703 na Primorskem (Istra-Trst-Gorica-Gradiška). Med 1000 prebivalci po celokupni državi nahaja se 29 vložnikov. Na posamezne dežele pride pa tako, da Gornja-Avstrija izkazuje 86 oseb, Niževavstrijsko 30, Salzburg 40, Tirol-Vorarlberg 29, Štajarsko 26, Koroško 27, Kranjsko 16, Primorje 25, Dalmacija 9, Češka 30, Morava 32, Šlezka 34, Galicija 10, Bukovina 17 vložnikov.

Raznoterosti.

— K rimskemu vprašanju. Kralj Fridrik II. je nekda pisal Voltair-u: „Papež vedno dobi svoje države nazaj. Kako se to zgodi, o tem premisljajte vi filozofje, kopičite razloge na razloge; papež bo v enem dnevu razdril, kar ste vi v dvajsetih letih z velikim trudom zgradili.“ Ta izrek Fridrikov popolnoma potrjuje zgodovina. Štiriindvajsetkrat so bili papeži iz Rima prognani, toda Rim je ostal mesto papežev ter bo tudi še ostal. Dalje pripoveduje rajni staro-konservativni poslanec pl. Gerlach v svojem spisu: „Papež in cesar“ nastopno: „Kmalu potem, ko je cesar Viljem I. sprejel v Versailles-u cesarsko krono, odgovoril je na neko izročeno mu katoliško rensko-vestfalsko malteško adreso: „Zasedenje Rima je nasilstvo in predrznost Italije, po končani vojski bo on skupno z drugimi knezi uvaževal korake zoper ta zločin.“

— Pregovori zamorcev. Moralne izkušnje imajo celó pri zamorcih stalne izraze v pregovorih. Tako pravi naš pregovor: „Pometaj pred svojim pragom!“ Zamorec pa reče: „Izpuh si svoje sive lasé!“ „Kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade;“ to izrazi zamorec: „Ako drugemu nastaviš strup, prime se ga nekaj tvojih ust.“ „Jabelko ne pade daleč od debla!“ — „Hči morskoga raka ne porodi ptiča.“ „Ne vlivaj olja v ogenj!“ — „Ne tolči na rudeče oči.“ „Ne pij na medvedovo kožo!“ — „Ako še nimaš želve, ne odreži nastavljenosti ji vrvice.“ O materinski ljubezni pravi zamorec: „Kdor nima več matere, tega žalost umori.“

Telegrami.

Bohinj, 10. maja. Sinoči so se spoprijeli vojaki in narod. Prvi so rabili orožje, ubili dve osebi, mnoge pa ranili.

Zanzibar, 10. maja. Wissmann je 8. t. m. z 900 vojaki, mej katerimi je bilo 200 pomorščakov in več Sudancev in zamorcev, napadel Buširijev tabor pri Bergamou, kateri je branilo 600 množ. Po ostrem boju je popolnoma razdejal tabor. Buširi je zgubil 80 mrtvih in 20 vjetih. Na nemški strani je bilo 40 zamorcev mrtvih in več častnikov lahko ranjenih. Buširi je ubežal.

Umrli so:

8. maja. Elizabeta Golč, delavka, 67 let in Jožef Skubie, hlapec, 71 let, oba v Kravji dolini 11, za ostarelostjo. — Anton Čakš, hišnega posetnika sin, 3 leta, Kravja dolina 16, jetika. — Ana Rižner, mestna uboga, 70 let, Karlovska cesta 7, prsna vodenica. — Alojzija Finžgar, delavka, 49 let, Dunajska cesta 17, jetika. — Ivan Koemur, hlapec, 49 let, Frančiškanske ulice 6, jetika.

9. maja. Marija Milone, vojaškega jetničarja vdova, 61 let, Gradaške ulice 22, jetika.

Tuji.

8. maja.

Pri Stona: dr. Horn z Dunaja. — dr. A. Hudovernik z Dunaja. — Götzel, trgovec, iz Inomosta. — Elvenich, trgovec, iz Frankobroda. — Rechbauer, gostilničar, iz Solnograda. — R. Patzer in Kumerer, trgovca, z Dunaja. — Orehek, duhovnik, iz Čemšenika.

Pri Matiču: Missiting iz Trbiža. — Weiss, potovalec, z Dunaja. — Kralovsky, Popovic, Horovitz, Ritschel, trgovci, z Dunaja.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
	opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju		
7. u. jut.	734.5	14.6	sl. szap.	oblačno	
9. u. pop.	733.5	20.0	sl. zap.	"	0.00
9. u. zveč.	733.4	16.8	"	"	

Srednja temperatura 1.71°, in 3.3° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

10. maja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85 gl. 50 kr.
Srebrna " 5% " 100 " 16 %	86 " 05 "
5% avstr. zlata renta, davka prosta	110 " 10 "
Papirna renta, davka prosta	100 " 95 "
Akije avstr.-ogerske banke	901 " — "
Kreditne akije	298 " 75 "
London	118 " 90 "
Srebro	— " — "
Francoški napoleond.	9 " 43 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 64 "
Nemške marke	58 " 15 "

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Frančiškansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priloga prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njiju stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano reelno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupe so oljnat barve v ploščevinastih pušicah (Blechbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfinjeje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

Cenike na zahtevanje.

Odlikovan: 1873, 1881.

Josip Deiller,

tovarna za cerkveno blago in razprodaja

— cerkvenih oprav —

na Dunaji VII., Zieglergasse 27.

Zastopnik Franc Brückner.

Proti gotovi naročbi se najtočneje izvršujejo vsakovrstne

cerkvene oprave

kot: kazule, pluviali, dalmatike, velumi, štole, baldahini, zastave itd., kakor tudi

celi ornati.

Odlikovan: 1873, 1881.

Zobolek, prašek in pasta za zobe

preč. oo. Benediktincev

opatiše Soulac (Gironde).

Dom MAGUELONNE, pripor.

Največje odlikovanje: dve zlati svetinji: Bruselj 1880, London 1884.

Iznajdeno leta 1373 po priporji Pierre Boursaud.

Vsakdanja raba zoboleka oo. Benediktincev (po nekoliko kapljic na vodi) ozdravi in zabrani gnjilobo zob, jih obeli in utrjuje; okrepcuje in popolno ozdravi celjusti.

Zares močno ustrežemo našim p. n. čitateljem, opozorjuj na to starodavno ter prekoristno iznajdbo — najboljši in edini lek proti zobobolu.

Tvrdba **SEGUIN** Bordeaux

(Francija)

Rue Croix de Seguey 106 & 108.

Ustanovljena leta 1807.

Dobica se v vseh lekarnah in prodajalnicah dišav.

Diseldorfske oljnat

barve v tubah

Akvarelne barve

mokre in suhe.

ADOLF HAUPTMANN,

prva kranjska tovarna

oljnatih barv, firneža in laka

Ljubljani.

Pisarna in zaloga: Šolski drevored 6 (semeniščno poslopje).

Filijala: Slonove ulice 10-12

priloga slikarjem, dijakom, stavbenim in pohištvenim mlazarjem, likarjem kakor sploh p. n. občinstvu svoje priznane izvrstne izdelke ter pošilja na zahtevanje cenilnike zastoj in franko.

Oljnat barve v ploščevinastih pušicah le najboljše vrste, posebno pripravne za razprodajalce, po znižanih cenah; v dežah od 25 klg. naprej primerno ceneje.

Perstene, mineralne in kemične barve.

Kupovalcem večjih množin prednostne cene.

Vse vrste slikarskih in likarskih čopičev in slikarske patrone.

Specialiteta: Ultramarinmodra in zelena barva.